VLACHANSKÉ NOVINY

Ročník XI. Spravodaj č. 1/2016

Prastaré tradície a pohanský pôvod veľkonočných sviatkov si v úvode prvého čísla tohtoročných Vlachanských novín pripomeňme očami historika Vladimíra Tomčíka.

V týchto dňoch prežívame a slávime najväčšie kresťanské sviatky. Pripomíname si utrpenie, smrť a najmä zmŕtvychvstanie Ježiša Krista. Málokto však možno vie, že veľkonočné sviatky majú pohanský pôvod, kedy sa v týchto dňoch slávil príchod jari, čo symbolizovalo aj pálenie Moreny. Veľkonočným sviatkom predchádza **pôstne obdobie**. To začína po **fašiangoch**. **„Vyvrcholením bujarých fašiangových osláv bol utorok. V ten deň sa sliepkam sypalo zrno do kruhu. Súvisí to s prastarými predstavami o čarovnej moci kruhu proti zlým silám. Nesmela sa vešať bielizeň na pôjde, lebo by sa premnožili blchy a aby sliepky dobre niesli, ženy v ten deň nesmeli šiť,“** ozrejmuje Vladimír Tomčík a ďalej hovorí, že k predveľkonočným tradíciám v minulosti patrilo tzv. vyplácanie dievčat. Išlo o to, že museli peniazmi platiť za muziku na celý rok. Potom sa totiž mohlo tancovať až v máji na majálese po pôste a Veľkej noci. Veselili sa mladí i starí, bohatí i chudobní, muzikanti hrali až do rána, pilo sa víno, pálenka, pivo a dnes zabudnutá medovina, gazdiné piekli mäso, varili huspeninu, klobásu, slaninu, vyprážali tradičné fašiangové šišky a fánky.

Popolcovou stredou sa pre kresťanov začínal veľký pôst, teda čas pokánia a prípravy na najvýznamnejšie sviatky cirkevného roka Veľkú noc. **„Vtedy si pripomíname utrpenie, smrť a najmä zmŕtvychvstanie Ježiša Krista. Je to oslava víťazstva života nad smrťou,“** vysvetľuje historik a dodáva: **„Pôst trval 40 bežných dní, je to šesť nedelí a táto tradícia zrejme vznikla z toho, že Kristus po svojom krste v Jordáne sa postil 40 dní a takú istú dobu sa postil aj Mojžiš na hore Sinaj.“** Veľká noc je silno prepojená so starými, ešte predkresťanskými tradíciami. Je to pohyblivý sviatok, ktorý vychádza vždy na prvú nedeľu po prvom splne, ktorý nasleduje po jarnej rovnodennosti.

Pôstne predveľkonočné obdobie

Veľký pôst sa netýkal len jedla, ale aj celého spôsobu života. Už sa nemohli konať žiadne zábavy, nekonali sa svadby a iné oslavy, ani spoločenské stretnutia, páračky, nespievalo sa, muži odkladali fajky, nepili alkohol

a ľudia sa obliekali do tmavých šiat. Nejedlo sa mäso, nemastilo sa masťou, nepoužíval sa bežný olej, len ľanový. Riad, v ktorom sa varilo mastné mäso sa vymyl vriacou vodou a vyniesol na povalu, pričom tu ide o obdobu židovského kóšerovania.

Ako ozrejmuje historik, už Hippokrates za jednu zo svojich liečebných metód považoval obmedzenie konzumácie jedla. V stredoveku sa v kláštoroch dodržiaval pôst podľa sv. Benedikta z Nursie a chlieb s rybou sa považoval za hlavné spôsoby vyjadrovania pokory pred Bohom. Pritom sám Benedikt vynašiel viacero spôsobov prípravy pôstnych pokrmov a dodnes je aj patrónom kuchárov. Počet pôstnych dní počas kalendárneho roka sa v minulosti menil, pôst sa dodržiaval v stredu, piatok a v sobotu – navyše sa postilo počas ďalších cirkevných sviatkov, na advent i počas veľkého predveľkonočného pôstu.

Staré pohanské zvyky a veľkonočný týždeň

Pôvodné zvyky a činnosť veľkonočného týždňa mali zabezpečiť prosperitu hospodárstva. Po dlhej, krutej a vyčerpávajúcej zime prichádzala konečne jar. Na **Smrtnú nedeľu** dievčatá na dedinách od stredoveku vynášali Morenu. Obradom chceli urýchliť odchod zimy a príchod jari a pri obliekaní Moreny, či Mureny recitovali: **"Slunko, sluněčko, poj na moje líčko, dáme ti vajíčko. Otvárame vráta, dáme ti kus zlata.**"Ako vysvetľuje historik, na **Kvetnú nedeľu** sa vstupovalo do veľkého týždňa, veľkého na udalosti spásy. Na Kvetnú nedeľu, na Zelený štvrtok a Veľký piatok sa spievali pašie, v nedeľu v kostoloch svätili bahniatka, ratolesti vŕby či rakyty, čím si pripomínali príchod Ježiša do Jeruzalema, aby oslávil slávnosť baránka. Bol to deň paliem, u nás sa používajú kvety a bahniatka.

Pôst sa oficiálne končil **Zeleným štvrtkom**, ale dodržiaval sa až do Bielej soboty. **„Zelený štvrtok bol nazvaný podľa Getsemanskej záhrady, kde sa Ježiš Kristus modlil a kde bol rímskymi vojakmi zatknutý. Na tento deň sa vždy jedáva niečo zelené, ako napr. špenát, šťaveľ, žihľava, jarné bylinky, to všetko preto, aby bol človek zdravý,“** hovorí Tomčík a dodáva, že v tento deň sa piekli **judáše**, koláče zo zapletaného kysnutého cesta, ktoré mali pripomínať povraz, na ktorom sa Judáš obesil. Judáše sa jedávali potreté medom. Medovo chutil aj **keltýš** – lahôdka pôstneho obdobia. Vyklíčený jačmeň sa pomlel, zahustil sa múkou a v rúre sa upiekol do zlatohneda.

Na **Veľký piatok** si kresťania pripomínajú Kristovu smrť na kríži, Evanjelici tento deň považujú za svoj najväčší sviatok, spievajú sa pašie, v katolíckych kostoloch sa neslúži omša, oltáre sú bez chrámového rúcha, bez svietnikov a kríža. Zaviazali sa zvony, od štvrtku do soboty večera sa nezvonilo, hovorievalo sa, že zvony odleteli do Ríma. Maslu, ktoré sa v ten deň zmútilo, sa pripisovali magické vlastnosti, liečili sa ním ľudia i zvieratá a keď išiel gazda na pole po prvý raz siať, potrel si týmto maslom ruky. Čarovnú moc obdobia pred Veľkou nocou využívali aj dievčatá. Pred východom slnka sa postavili do studeného potoka a zariekavali mládencov.

Na jar sa v prírode odohráva boj medzi smrťou – zimou a životom – jarou. Na **Bielu sobotu** aj Ježiš Kristus, ktorý bol mŕtvy, prekonal smrť a vstal do nového života. **„Ľudia ho videli živého, dotýkali sa ho, jedli s ním a pili. Ježišovo vzkriesenie dáva nádej tomu, kto v neho verí. Každý má nádej na vzkriesenie, na večný život, proti ktorému je aj smrť bezmocná,“** vysvetľuje historik. Na **Veľkonočnú nedeľu** sa slávilo zmŕtvychvstanie Ježiša Krista.

Veľkonočný pondelok je u nás neodmysliteľne spätý s oblievačkou a so šibaním dievčat. **„Mnohí zo zahraničia nad týmito zvykmi krútia hlavami, azda ich považujú za barbarské, ale neuvedomujú si, že aj Krista bičovali a nechápu to najdôležitejšie: Krik, zvada a možno aj hnev prejdú a všetky dievčence vedia, že studená voda, korbáč a dnes aj voňavka im prinesú krásu, zdravie a očistu od všetkého starého a zlého,“** ozrejmuje historik. Nečudo, že sa dievčatá potom mládencom zavďačujú maľovanými vajíčkami, peniazmi a v každej domácnosti ich aj pohostia. Vyšibané peniaze sa potom večer zvykli minúť za hudbu na tancovačke. **„Niekde býval dokonca zvyk, že na druhú deň v utorok dievčatá šibali mládencov. Neviem, či to bolo z pomsty, alebo chceli, aby aj oni boli zdraví a krásni,“** dodáva s úsmevom Tomčík.

Vám praje Ladislav Guoth- starosta obce

Služby Božie konané na území Cirkevného zboru Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku Partizánska Ľupča počas Veľkého týždňa a Veľkonočných sviatkov AD 2016

Zelený štvrtok: **Služby Božie** Dúbrava **16,00 hod. + Večera Pánova,** Partizánska Ľupča **18,00 hod. + Večera Pánova.**
Veľký piatok: **Pašiové Služby Božie** Dúbrava **9,00 hod.** Partizánska Ľupča **11,00 hod.**

Veľký piatok – Evanjelická modlitebňa Krmeš: *Pohreb Pána Ježiša Krista*, *15,00 hod.* + *Večera Pánova.*

Veľkonočná nedeľa: **Slávnostné Služby Božie** Dúbrava **9,00 hod.** Partizánska Ľupča **11,00 hod.**
Veľkonočný pondelok: **Slávnostné Služby Božie** Dúbrava **9,00 hod.** Partizánska Ľupča **11,00 hod.**

„Prebuď sa, kto spíš, vstaň z mŕtvych a zaskvie sa ti Kristus.“ Ef.5,14
Požehnané Veľkonočné sviatky naplnené svetlom nádeje, pokojom milosti a radosťou víťazstva Božej lásky všetkým ľuďom dobrej vôle želá **Mgr. Ján Molčan evanjelický a. v. zborový farár**

Lutherov dom v Partizánskej Ľupči

Podľa uznesenia celozborového konventu Cirkevného zboru ECAV Partizánska Ľupča, č 5/2016, "ofera (zvonček) z prvej nedele v mesiaci je určená na výdavky súvisiace s rekonštrukciou Lutherovho domu."

Na základe dohody veriacich z filiálky v Krmeši, do 2. výročia posviacky evanjelickej modlitebne (29.6.) bude každá ofera zo Služieb Božích v Krmeši venovaná na dokončenie tohto spoločného diela.

Tretí rok sa stretávajú ochotní veriaci ľupčianskeho evanjelického cirkevného zboru, aby svojpomocne a za pomoci ochotných sponzorov prerobili túto chátrajúcu budovu, susediacu s evanjelickou farou, na účelové zariadenie cirkevného zboru – penzión, v ktorom sa bude nachádzať veľká spoločenská miestnosť s kuchynkou a tri krásne apartmány s príslušenstvom. Práca na rekonštrukcii je náročná nielen na na čas, ochotu, ale hlavne na financie. Na budúci rok si celý evanjelický svet pripomenie 500. výročie Reformácie, pričom jedny z ústredných osláv na Slovensku sa budú konať v apríli 2017 v Partizánskej Ľupči, v rámci ktorých by sme toto naše dielo chceli posvätiť. ***Tak, ako v minulosti, ani dnes sa cirkev nezaobíde bez ochotných ľudí a štedrých darcov, preto všetci spoločne veríme, že Lutherov dom v tomto roku, za štedrej pomoci ochotných veriacich dokončíme a zariadime.*** *Dagmar Brunckova*

Zo zasadnutí obecného zastupiteľstva

Od vydania posledného čísla Vlachanských novín v roku 2015 obecné zastupiteľstvo zasadalo celkom 2x, a to 11.11.2015 a 16.12.2015. V roku 2016 obecné zastupiteľstvo zasadalo zatiaľ 2x, a to 27.1.2016 a 9.3.2016.

Uznesenia z jednotlivých zasadnutí obecných zastupiteľstiev:

11.11.2015

Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí zobralo na vedomie: kontrolu plnenia uznesení, plnenie rozpočtu k 31.10.2015 a vyhodnotenie prieskumu trhu k Dodatku č. 1 Územného plánu obce Vlachy.
Obecné zastupiteľstvo schválilo: kúpnu zmluvu medzi obcou Vlachy a Liptovskou vodárenskou spoločnosťou a.s. Liptovský Mikuláš, predaj obecného majteku – prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vo vlastníctve obce pozemku parcela KN-C č. 106/25 o výmere 396 m^2 kupujúcim Ing. Marianovi Krúpovi a Lenke Krúpovej, schválilo predaj obecného majteku – prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vo vlastníctve obce pozemku parcela KN-C č. 106/24 o výmere 21 m^2 kupujúcim občanom 2. a 3. bytovky v m.č. Krmeš, schválilo za obstarávateľa Dodatku č. 1 k Územnému plánu obce Vlachy Ing. Arch. Alicu Dudovú – Stanovú a za spracovateľa Ing. Arch. Annu Gočovú. Obecné zastupiteľstvo určilo vlastníkom pozemkov, ktoré budú predmetom obstarívania a prerokovávania Dodatku č. 1 k Územnému plánu obce Vlachy úhradu za jeho spracovanie vo výške 0,10 € za 1 m^{2}pozemku.

16.12.2015

Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí zobralo na vedomie: kontrolu plnenia uznesení, plnenie rozpočtu k 30.11.2015, rozpočtové opatrenie č. 4/2015, stanovisko hlavnej kontrolórky obce k návrhu rozpočtu obce Vlachy na rok 2016 a roky 2017-2018, schválilo rozpočtové opatrenie č. 5/2015, programový rozpočet obce Vlachy na rok 2016 a zobralo na vedomie vyhliadkový rozpočet na roky 2017-2018, schválilo plan kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce na 1. iolrok 2016, inventarizačnú komisiu pre účtovnú inventarizáciu v zložení: Ján Podhor, Jozef Veverica, Michal Krčula, odmenu hlavnej kontrolórke obce Ing. Marte Malíčkovej vo výške 200,- Eur, termíny zasadnutí obecného zastupiteľstva v roku 2016: 27.1., 16.3. (zmena), 22.6., 21.9., 9.11., 14.12., dodtaok č. 3 k zmluve o nájme bytu medzi obcou Vlachy a Boženou Moravčíkovou. Obecné zastupiteľstvo sa uznieslo na všeobecne záväznom nariadení o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Vlachy a na všeobecne záväznom nariadení o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne a drobné stavebné odpady. Zobralo na vedomie vyhodnotenie cenových ponúk na zimnú údržbu pre rok 2016.

27.1.2016

Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí sa uznieslo na všeobecne záväznom nariadení o určení plôch na vylepovanie volebných plagátov a iných nosičov informácií vo volebnej kampani pre vošby do Národnej rady Slovenskej republiky, schválilo Program rozvoja obce na roky 2015-2021, súhlasilo s tým, že process obstarávania a schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie potrvá najviac tri roky od uzatvorenia zmluvy o poskytnutí dotácie a zobralo na vedomie rozpočtové opatrenie č. 6/2015.

9.3.2016

Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí zobralo na vedomie kontrolu plnenia uznesení, čerpanie rozpočtu k 31.1.2016, schválilo dve dotácie, a to pre Mesto Liptovský Mikuláš – CVČ vo výške 210,- Eur a pre Futbalový klub Liptovské Vlachy vo výške 3.000,- Eur. Poslanci obecného zastupiteľstva schválili predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok na realizáciu projektu Zníženie energetickej náročnoszi materskej školy. Zaoberali sa žiadosťou pána Mariana Ďuriša o úpravu svojpomocne vybudovanej cesty k jeho domu, ktorá bola zničená pri zásahu hasičov pri požiari susednej nehnuteľnosti, s čím poslanci súhlasili. V ďalšom programe rokovania obecného zastupiteľstva boli určené termíny dvoch najbližších obecných podujatí a to bežeckých pretekov a Dňa obce. Poslanec Ján Podhor poinformoval prítomných o tom, že našej žiadosti o ozvučenie nástupišťa železničnej stanice bude vyhovené, nakoľko sa momentálne spracováva project. Viac na www.obecvlachy.sk/page/view/53.

Odpady, čo s vami?

Od júla minulého roku je v platnosti nový zákon o odpadoch. Na tomto základe musela aj obec pristúpiť k určitým opatreniam, vrátane zvýšenia poplatku za komunálny odpad, nakoľko jeho vývoz a uskladnenenie už obec doplácať, v zmyse novely zákona, nemôže. Pri stanovovaní výšky poplatku za komunálny odpad sme vychádzali zo skutočných nákladov obce a preto sme, žiaľ, museli pristúpiť k jeho úprave. Vývoz komunálneho odpadu vyjde preto občana o 1,65 € v bežný rok a o 2,04 € v priestupný rok viac, ako doteraz. Nikoho z nás to neteší, avšak výška tohto poplatku je len a len v rukách občanov a úzko súvisí so separovaním odpadu a ochote občanov odpad separovať. Nie je preto spravodlivé, aby občan, ktorý poctivo separuje odpad počas roka "doplácal" na občana, ktorý bez problémov priloží počas vývozu komunálneho odpadu vrece plastových fliaš !!! ku svojej kuka nádobe (skutočnosť v m.č. Krmeš). Sú pre tohto občana nádoby, určené na separovanie odpadu, naozaj tak ďaleko? Alebo je to len obyčajná lenivosť, nezáujem alebo ľahostajnosť? Ibaže, aj vďaka takémuto prístupu niektorých našich občanov budú aj tí, čo sa snažia, platiť viac.

Čím viac vyvezených kuka nádob, tým vyššia faktúra za jeho odvoz a uskladnenie, tým vyšší poplatok za komunálny odpad pre občana v budúcom roku … platí to aj opačne, samozrejme. Čím viac vyseparovaného odpadu, tým menej komunálneho odpadu a následne nižšia faktúra a nižší poplatok za komunálny odpad.

V zmysle Všeobecne záväzného nariadenia obce Vlachy o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi (viac na http://www.obecvlachy.sk/page/view2/44) **je v celom našom katastri zakázané:**

- uložiť alebo ponechať odpad na inom mieste, ako na mieste na to určenom,
- ukladať do zberných nádob, určených na zber komunálneho odpadu iný odpad
- zneškodňovať spaľovaním biologicky rozložiteľný odpad,
- spaľovať komunálny odpad na voľnom priestranstve a vo vykurovacích zariadeniach v domácnostiach,
- napĺňať zberové nádoby stavebným odpadom,
- opotrebované batérie a akumulátory zmiešavať s odpadmi z domácností,
- vypúšťať odpadové oleje a akékoľvek zostatky po spracovaní odpadových olejov do pôdy, do povrchových vôd, podzemných vôd a do kanalizácie,
- do zberných nádob, určených na komunálny odpad, ukladať odpady, ktoré nemajú povahu komunálnych odpadov. Nie je dovolené do nich sypať horúci popol, škváru a zalievať ich vodou, odpady nie je dovolené v nádobách spaľovať.

V prípade uloženia drobného stavebného odpadu (vytriedeného na jednotlivé zložky – napr. betón, železobetón, tehla, asfalt, keramika, kovy, zemina a pod.) kontaktujte obecný úrad. V prípade, ak rekonštrukčné práce vykonáva pre fyzickú osobu právnická osoba – podnikateľ, alebo fyzická osoba – podnikateľ, nejde o drobný stavebný odpad, ale o stavebný odpad, ktorý ma za povinnosť zlikvidovať osoba, ktorá pre občana uvedenú činnosť vykonáva.

Objemný odpad – na zber a odvoz objemných odpadov z domácností slúžia občanom veľkoobjemové kontajnery a do nich sa môže ukladať len odpad, ktorý svojou veľkosťou nevôjde do bežne používanej nádoby na komunálny odpad, ako: časti nábytku (bez dreva) , koberce, podlahové krytiny, guma, molitan, matrace a pod.

Dagmar Brunckova

„Jeden deň s dobrým učiteľom je viac, ako tisíc dní usilovného samoštúdia. “ J.A. Komenský

Opäť sa blíži deň, keď si každoročne pripomíname narodenie učiteľa národov Jána Amosa Komenského, deň, ktorý je spoločným sviatkom všetkých učiteľov. Práve tých, ktorí obetavo, neustále celospoločensky nedocenení, vzdelávajú a vychovávajú, pomáhajú rozširovať vedomosti a poznanie, cibria talent, zveľaďujú zručnosti, podávajú pomocnú ruku handicapovaným, dávajú šancu všetkým vstupovať cez školskú bránu do života. Poslanie dobrého učiteľa či učiteľky skvele vystihuje Komenského odkaz pretavený do citovanej myšlienky: „Jediným učiteľom hodným toho mena je ten, ktorý vzbudzuje ducha slobodného premýšľania a rozvíja cit osobnej zodpovednosti.“

Dovolím si konštatovať, že väčšina pedagógov v dnešnej ťažkej a náročnej dobe tak aj koná. V našom všednom živote sú chvíle sviatočné a slávnostné, pri ktorých sa pre rýchlosť času nevieme ani zastaviť. A práve 28. marec je jeden z mála takých dní, kedy môžeme porozmýšľať o zmysle a potrebe práce učiteľa.

A znova zacitujem Komenského, ktorý učiteľom odkazuje: „... aby s hľadaním pravdy, dobra a krás, s trpezlivou láskou, pracovito a nenásilne kráčali k životnej múdrosti, radosti a šťastiu, lebo len tak sa môže škola stať chrámom vzdelanosti a výchovy.“

Všetci spoločne zapaľujeme pochodeň múdrosti našich žiakov, vychovávame a vzdelávame celou svojou osobnosťou, aj keď nie vždy sa nám za to dostáva adekvátneho uznania. Veď brány našej školy opustilo veľa detí, z ktorých sú vzdelaní a pracovití ľudia a našli uplatnenie na rôznych postoch spoločenského a kultúrneho života.

Hovorí sa – a minulosť to mnohokrát potvrdila – že učiteľ je svedomím národa. Ja doplním, aká je rodina a škola, taká je mladá generácia, od ktorej raz bude závisieť budúcnosť národa. Deti sú klenot, ktorý si zaslúži prvotriedneho majstra a umelca, ktorý svojou trpezlivou mravčou prácou vybrúsi z nich klenoty zdobiace ľudský rod, človečenstvo.

Dobrý učiteľ miluje deti i svoju prácu, je hrdý na svoje poslanie a výsledky svojich žiakov, je tolerantný k nedostatkom a slabostiam rodičov, je dôsledný v nárokoch na svoje výkony i výkony zverených detí, rešpektuje individualitu, je tvorivý v hľadaní metód a foriem práce. Takýto učiteľ sa už taký narodiť musí...

Vzdelanie je najmúdrejšou investíciou, hodnotou, ktorá sa nestráca vekom, ani infláciou. To by si mal uvedomiť každý človek a prácu učiteľov by si mali ľudia vážiť.

Dobrá škola je tá, kde milujú deti a vážia si ich rodičov, dobré deti a dobrí rodičia sú tí, ktorí si vážia prácu a osobnosť učiteľa.

Janka Humená, riaditeľka MŠ

Fašiangy, Turice, Veľká noc príde.....

Jedna z najznámejších fašiangových pesničiek. Fašiangy- symbol veselosti, zábavy, hodovania. Také boli v minulosti a také sú v redukovanej podobe takmer vo všetkých regiónoch Slovenska i dnes. Fašiangové obdobie trvá do popolcovej stredy. Na poslednej fašiangovej zábave sa predvádza symbolické pochovávanie basy. Je to ľudová hra parodizujúca skutočný pohreb. Jej základným motívom je zákaz zábav počas pôstu, ktorý trvá 40 dní až do Veľkého piatku.

Mesiac február sa v našej materskej škole niesol tiež v znamení zvykov a tradícií. S deťmi sme pripravili veselý týždeň, plný fašiangových edukačných aktivít. Formou prezentácie a rozhovorov si deti osvojili fašiangové zvyky. V ten kúzelný deň sa naša trieda premenila na pestrofarebnú miestnosť plnú rozprávkových postavičiek. Karneval prebehol vo veselej nálade, o ktorú sa postarala aj hudba a množstvo súťaží. Všetky deti boli odmenené cenami a sladkosťami. Deti sa zabávali, tancovali, spievali a mali radosť z masiek. Na stole nechýbali tradičné šišky, obložené chlebíčky a voňavý čajík. Bol to deň plný radosti, spokojnosti a dobrej nálady.

Lucia Šimúnová

Hasiči bilancovali rok 2015

Po uplynutí roka je načase, aby organizácie zhodnotili svoju činnosť, vyvodili patričné závery, ale i určili si ciele na budúce obdobie. Výnimkou nie je ani** DHZ Krmeš – Vlachy**, ktorý tak učinil dňa 12. 2. 2016, kedy sa v priestoroch** Kultúrneho domu vo Vlachoch **konala výročná členská schôdza. Schôdze sa zúčastnilo 25 členov, 13 detí pôsobiacich v hre Plameň a 3 hostia: starosta obce Vlachy Ladislav Guoth a zástupcovia DHZ Dúbrava.

Program schôdze sa skladal z dvadsiatich bodov a oficiálna časť trvala dve hodiny. Bilancovala sa činnosť účasti na súťažiach, brigádach, školeniach, ale i kultúrna, schôdzová, zásahová a preventívna činnosť za rok 2015. Informácií je veľa a nedá sa všetko napísať. Určite však musím spomenúť Okresnú hasičskú ligu, ako dobrovoľnú samosprávnu súťaž dobrovoľných hasičských zborov z okresu Liptovský Mikuláš a okresu Ružomberok, ktorej vyhlasovateľom je Okresný výbor dobrovoľnej požiarnej ochrany Liptovský Mikuláš. Táto súťaž prebiehala v letných a jesenných mesiacoch, konala sa v denných, ale i nočných hodinách a skladala sa z ôsmich kôl. DHZ Krmeš – Vlachy patrí v celkovom umiestnení šiesta priečka, ktorá je kombináciou nacvičených zručností, chuťou, ale i spoľahlivosťou a výkonov požiarnej striekačky. V histórii OHL sa náš tím umiestnil už i na omnoho vyšších priečkach, bohužiaľ konkurencia nespí a aj my nemladneme. Šiesta priečka hovorí jasnou rečou, že tieto veci treba stále vylepšovať a hlavne do tímu včleniť dorastencov, ako generačnú obmenu tímu.

Jedným z bodov bola i správa pokladníka o hospodárení za rok 2015. Chod DHZ je zabezpečený z hlavnej a podstatnej časti z transferu z OÚ Vlachy, ako zriaďovateľa DHZ. Ďalším zdrojom sú sponzorské príspevky a prostriedky, zabezpečené samotnými členmi DHZ. V posledných troch rokoch je to i dotácia z DPO Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave. V roku 2015 nám bola poskytnutá dotácia vo výške 2 000€, ktoré sa použili na výstroj a výzbroj zboru. Sú to prostriedky, ktoré nám výrazným spôsobom pomáhajú napĺňať posolstvo dobrovoľného hasičstva v zmysle materiálneho vybavenia.

Ak už spomíname finančné prostriedky, tak ich podstatná časť sa v závere roka 2015 použila na **rekonštrukciu vnútorných priestorov hasičskej zbrojnice v Krmeši.** Boli asanované vnútorné priečky, pôvodná a zubom času poznačená podlaha. V rámci brigád, v osobnom voľne, sme zabetónovali novú podlahu, zrekonštruovali elektrickú inštaláciu, vymenili pôvodné drevené a železné okná za plastové so žalúziami. Urobili sme nové omietky, systém na odsávanie výfukových splodín z hasičského auta, celý vnútorný priestor sa vymaľoval. Bola osadená nová vešiaková stena a polička na obuv. V rámci prestavby došlo k celkovej funkčnej zmene miestnosti, zameranej na rýchlosť a komfort pri bežných, ale hlavne výjazdových situáciách. Úprimne ďakujem všetkým, ktorí sa na týchto prácach podieľali. V roku

2016 sa naša pozornosť v spolupráci s OÚ Vlachy sústredí na úpravu vonkajšieho vzhľadu hasičskej zbrojnice a jej okolia. V pláne je vybudovanie prístupovej plochy k hasičskej zbrojnici, výmena garážových dverí, náter fasády a strechy, ako aj výmena odkvapových žľabov a zvodov.

Keď sme začiatkom roku 2010 s obavami pripravovali prvý ročník Hasičského plesu, nik z nás nepredpokladal, že sa v budúcnosti dostane až k magickému číslu sedem. Číslu, na ktoré sa dá pozerať z rôznych uhlov. Odvážnym prináša šťastie, poverčivým však smolu. Pre organizátorov siedmeho ročníka Hasičského plesu DHZ Krmeš – Vlachy, ale aj pre samotných hostí uvedené číslo znamenalo ďalší ročník vynikajúcej akcie. Udialo sa tak v sobotu 23.1.2016 o 19:00hod. v obidvoch sálach Kultúrneho domu vo Vlachoch. Tak, ako po predchádzajúce roky, tak i tohto roku sme si všetko zabezpečovali svojpomocne. Preto je na mieste poďakovať celému realizačnému tímu, priaznivcom hasičského športu, všetkým sponzorom a za ústretovosť i Obecnému úradu obce Vlachy. Vynikajúca nálada, spokojní hostia a super zábava až do skorého rána, aj taký bol 7.Hasičský ples. Usporiadanie tejto akcie patrí z kultúrnej činnosti DHZ medzi najväčšie a najnáročnejšie.

Z plánu hlavných úloh DHZ Krmeš – Vlachy na rok 2016 vyberám:

- inkaso členských príspevkov pre všetkých 39 členov splníme do konca februára 2016
- preventívne kontroly vykonáme v obytných budovách a malých prevádzkach v m.č. Krmeš
- odbornú prípravu podľa ročného plánu vykonáme pre desať členov nášho DHZ
- vykonáme jedno požiarne taktické cvičenia v mesiacoch júl – september v spolupráci s ďalšími družstvami novovzniknutého okrsku č.3
- zúčastníme sa jedného okrskového taktického cvičenia s počtom jedno HD mužov
- do previerky pripravenosti hasičských družstiev zapojíme jedno HD mužov
- do hry PLAMEŇ zapojíme dva kolektívy mladých požiarnikov
- náš DHZ bude spolu s členmi odoberať jeden výtlačok časopisu POŽIARNIK
- uskutočníme desať výborových schôdzí DHZ
- uskutočníme jednu výročnú členskú schôdzu DHZ

Iná činnosť:

- úprava vonkajšieho vzhľadu hasičskej zbrojnice Krmeš a okolia
- aktívna spolupráca s obecným úradom a ostatnými zložkami v obci
- účasť vo všetkých kolách okresnej hasičskej ligy
- usporiadanie desiateho ročníka hasičskej súťaže O putovný pohár starostu obce Vlachy, ktorý sa uskutoční v sobotu 30.7.2016 na futbalovom ihrisku Vlachy
- zvýšenie povedomia o dobrovoľnom hasičstve a šírenie dobrého mena obce Vlachy
- efektívne využitie dotácie z DPO SR Bratislava

Som si vedomý, že rok 2016 so sebou prinesie mnoho ďalších úloh, akcií a výziev. Pevne však verím, že v zdraví, s Božou pomocou, ale i prispením každého z nás sa so všetkým úspešne popasujeme. A takto o rok budeme môcť opäť zhodnotiť uplynulý rok ako vydarený a úspešný. Svätý Florián, patrón hasičov, nech nám v tom pomáha.

Miroslav Hric ml., predseda DHZ Krmeš -Vlachy

2. ročník hasičskej kvapky krvi

Dňa 8. decembra 2015 sa naši členovia, ale nie len oni, zapojili do druhého ročníka hasičskej kvapky krvi, ktorá bola organizovaná predsedníctvom Dobrovoľného hasičského zboru Krmeš – Vlachy, v spolupráci s miestnym spolkom Červeného kríža v Liptovskom Mikuláši a Hematologicko-transfúznou stanicou

Liptovský Mikuláš. Akcia bola zameraná na darovanie najvzácnejšej tekutiny, ktorá dokáže zachrániť život iným, a darovali sme svoju „krv“. Krv je zatiaľ jediná tekutina, ktorú ľudstvo nevie umelo vyrobiť a je ju možné získať iba darovaním. Akcia dopadla výborne. Z ôsmich zaregistrovaných darcov krvi zapojených do akcie, bol vyradený iba jeden, a zvyšných sedem sa dostalo až na ležadlo, kde odovzdalo svoju krv do krvnej konzervy. Po odbere padlo vhod drobné občerstvenie a posedenie pri kávičke a pohári červeného vína.

Veľké “ĎAKUJEM” patrí ešte raz všetkým, ktorí sa do akcie zapojili, myslím do dobrej akcie a svojou kvapkou krvi dúfam zachránili život iným: Ing. Jindřichovi Chvojkovi, Ing. Dagmar Chvojkovej, Martinovi Hricovi, Milanovi Tonkovi, Patrikovi Hlavatému, Marekovi Almanovi, Pavlovi Žabkovi a Gabike Žabkovej.

Požiar kotolne a skladu pohonných hmôt

Dňa 23. 10. 2015 o 20:13 hod. bol oznámený veliteľovi DHZO Vlachy požiar kotolne a skladu pohonných hmôt Lesného komposesorátu v susednej obci Partizánska Ľupča. Hasičská jednotka o sile 5 členov vyrazila na miesto požiaru. Po príchode k lesnému komposesorátu nás hliadka policajného zboru nasmerovala na miesto požiaru. Po oznámení príchodu veliteľovi zásahu, jednotka vybudovala vedenie na ochladzovanie susedných budov kotolne. Po vykonaní potrebných prác na vytvorenie vedenia strojník, s ďalšími členmi, pokračoval výstavbou systému osvetlenia požiaroviska za pomoci malej elektrocentrály a halogénových svietidiel. Po lokalizácii a likvidácii požiaru sa všetky zasahujúce jednotky zišli v požiarnej zbrojnici v Partizánskej Ľupči na vyhodnotení taktického previerkového cvičenia okrsku číslo 5 a 6. Naša jednotka bola vyhodnotená, ako výborná. Veľkým plusom našej jednotky bolo umelé osvetlenie v priestore požiaroviska.

A ČO NAŠI MLADÍ HASIČI - PLAMENIACI?

Dňa 19. septembra 2015 sa naši najmladší hasiči zúčastnili jesenno-branného preteku Mladých hasičov v Liptovskom Petre. Na štart sa postavilo šestnásť päťčlenných hliadok, v kategórii dievčatá a chlapci (7 dievčenských a 9 chlapčenských hliadok). Na štart sme postavili tri päťčlenné hliadky v kategórii dievčatá. Na všetky súťažné hliadky

čakala asi dvojkilometrová trať, s deviatimi stanoviskami, kde si preverili svoje vedomosti a zručnosti a to: v streľbe zo vzduchovky, v prvej pomoci, spojovaní a zvíjaní hadíc, teórii hasičských signálov, topografii, grafických značkách, hode granátom na cieľ a vo viazaní uzlov. Naše družstvá absolvovali náročnú trať, aj keď s malými nedostatkami, na ktoré sme doplatili. Najlepší tím Vlachy C skončil na treťom mieste, Vlachy A na piatom mieste a Vlachy B na šiestom mieste vo svojej kategórii. V tejto súťaži bežali dievčatá v nasledovnom zložení: Viktória Chvojková, Timea Vevericová, Beata Stankovianska, Paulínka Rybárska, Lucia Polečová, Sára Kadárová, Karolínka Chvojková, Danka Polečová (Vlachy), Ivana Durná, Diana Staroňová, Karolína Kurtulíková (Ľubeľa), Martina Nosická, , Lucia Nosická, Dorotka Matejovie (Dúbrava), Barbora Jelínková, Kateřina Jelínková (Lazisko) a ako náhradník Riško Rybársky (Vlachy).

Za pekného slnečného dňa 3. októbra 2016 sme sa zúčastnili na vyhodnotení Hasičského viacboja v Likavke na lesnej lúčke Hlivovo na úpätí Čebraťa.

I vďaka upozorneniam organizátora a trénerov mladých hasičov a hlavne pre disciplinovanosť a opatrnosť súťažiacich, sa nikomu nič nestalo a všetci zdraví a spokojne dobehli do cieľa - i keď v porovnaní s ostatnými rokmi bolo vidno, že opatrnosť na trati mala svoje miesto, pretože celkové časy behu boli o čosi dlhšie ako inokedy. Na štart sa postavilo dvadsaťdeväť súťažných tímov v kategórii chlapci, dievčatá a šmolkovia. Samozrejme niekomu sa darilo lepšie, inému horšie. Na celom preteku ich čakalo deväť disciplín a to: streľba so vzduchovky, prekonávanie vzdialenosti pomocou visutého lana, viazanie uzlov, vedrovka, hod cvičným granátom, paintball, hasičský útok, hasičské kolky, spúšťanie sa po lane jednoduchou lanovkou. Na štart sa postavili dva päť členné družstvá v kategórii dievčatá (Vlachy A, Vlachy B) a jedno družstvo v kategórii Chlapci (Vlachy C mix do ktorého nám pomohli chalani z Oravskej Poruby). My sme postavili na štart nasledovných mladých hasičov: *Viktória Chvojková, Timea Vevericová, Beatka Stankovianska, Karolína Chvojková, Karolína Kurtulíkova, Diana Staroňová, Danka Polečová, Sárka Kadárová, Paulína Rybárska, Barbora Jelínková, Kateřina Jelínková, Lucia Nosická, Lucia Polečová. Dostali sme aj tie nejaké trestné body, preto sme skončili poslední v kategórii dievčatá (11. a 12. miesto a v kategórii chlapci 14. miesto, ale to nič, my to v tomto roku vylepšíme a skončíme lepšie. Veľká vďaka patrí tým, ktorí nám pomohli pripraviť deti na daný pretek.*

Ďalšie podrobnosti o nás a o našej činnosti sa dozviete na našej webovej stránke: http://dhz-krmes.webnode.sk

Jindřich Chvojka

veliteľ – technik DHZ Krmeš - Vlachy

Na slovíčko, futbalisti . . .

Na slovíčko, futbalisti . . .

Vážení športoví fanúšikovia.

Začína sa nám druhá polovica futbalového ročníka 2015/2016, kde sme zatiaľ po jej jesennej časti skončili na 1. mieste III. A triedy OBFZ-LM. Začína sa pre nás jar, ktorá by mohla byť z hľadiska nášho postavenia v tabuľke po dlhších rokoch prelomová, nakoľko by sme radi postúpili do II. triedy. Z hľadiska postavenia v tabuľke a počtu získaných bodov do kvalifikačnej skupiny a aj kvality a vyrovnanosti hráčov nášho mužstva momentálne na postup máme plné právo myslieť. Podarilo sa nám teraz pred jarnou časťou posilniť ešte o jedného kvalitného hráča do zálohy a to Filipa Danka, ktorý by mal byť jednoznačnou posilou pre pravý kraj zálohy. Na jar nám ostáva ešte odohrať jedno stretnutie proti FK Valaská Dubová, ktoré nám ešte môže priniesť tri body do barážovej tabuľky, ak ho zvládneme. Potom bude nasledovať rozlosovanie OBFZ-LM a hrať sa bude ešte 8 zápasov proti postupujúcim z III. B. triedy (systém doma- vonku), kde je zatiaľ jednoznačným lídrom mužstvo Važca. Keďže postupujú dva mužstvá, máme veľkú šancu zabojovať o postup a ak sa nám vyhnú zranenia hráčov, tak sa o to aj pokúsime.

Preto by som Vás ako obyvateľov našej obce a fanúšikov rád požiadal, aby ste prišli podporiť naše mužstvo už v jeho prvom zápase jari, ktorý sa bude konať 10.4.2016 o 15:30 hod. na domácom ihrisku vo Vlachoch. Všetci ste srdečne vítaní.

Róbert Klubica – predseda futbalového klubu Liptovské Vlachy

AEROBIK v našej obci

Milé dievčatá, ženy!
V mene AEROBIKU som aj ja zobrala pero do ruky a pár riadkov sa rozhodla napísať. ☺
Aerobik sa v našej obci cvičí viac, než dosť… a sama som prekvapená, že pod mojim vedením sa s dievčatami stretávame už krásny "siedmy" rok.
Každý rok nás niečim prekvapí, či už tým, že prídu nové tváre alebo staré odídu, no, sú aj také, ktoré sa vrátia po dlhej dobe. V prvom rade sú to tváre, fungujúce od úplneho začiatku aerobiku v našej obci. Aerobik prešiel zmenou, čo sa týka priestorov, samotného rozvrhu cvičenia a v neposlednom rade aj cvičebným programom.

Hodina cvičenia obnáša:

* rozohriatie 2-5 min.
* cvičenie aerobneho charakteru pri rytmickej hudbe 20 min.
* cvičenie na tzv. steperoch 20 min. (spevnuje a formuje svalstvo nôh a zadku) * posilnovanie určitých partií tela (bruško, zadok, nohy...)
* záverečný strečing 5 min.

V súčasnosti cvičíme aerobik v KD Vlachy **každý pondelok a stredu v čase o 19:00 hod.**
Platí sa 2,00€ / mesiac.

Ak máte záujem pripojiť sa k nám, nech sa páči, ste vítané/í.

Stačí si so sebou priniesť:
kvalitnú športovú obuv, oblečenie v ktorom sa cítite pohodlne a dobre, môžete- nemusíte si priniesť podložku na cvičenie, pitný režim, uterák.

Dôležitou podmienkou je samozrejme CHUŤ, VYTRVALOSŤ A POZNANIE SVOJHO ZDRAVOTNÉHO STAVU.
kontakt: 0908/241557

Tešíme sa na Vás !!! *Eva Rybárska*

DIVADELNÁ SEZÓNA

Na vianočné sviatky odohrala Divadelná skupina Havránok ďalšiu úspešnú hru od Františka Reháka s názvom Ticho lieči. Diváci si mohli vychutnať atmosféru liečivých kúpeľov a zabaviť sa na osudoch hlavných predstaviteľov. Veď najlepší scenár píše sám život. A tam, kde si jeden lieči dušu, druhý nachádza priateľov a tretí lásku ... Sme radi, že máme takú veľkú priazeň u divákov, a tak sme vianočné predstavenie úspešne zreprízovali v novom roku 2. januára. A čo nás ešte čaká**?** **Po vlaňajšom úspechu sme sa aj tohto roku rozhodli urobiť divadelné turné. Čakajú nás diváci v Dúbrave, Gôtovanoch, Liptovskom Michale a na Lúčkach.**

V lete si dáme „divadelné prázdniny“, aby sme sa v septembri s novými silami pustili do ďalšej hry. **Aby sme sa trošku niečo nové naučili a odkukali ako hrajú „skutoční herci“, vybrali sme sa 1. marca do Martinského komorného divadla na divadelný sitcom s názvom www.narodnycintorin.sk. Uchvátili nás herecké výkony Dana Heribana, (ktorého poznáte zo seriálu Horná Dolná), Mareka Geišberga, (ktorého poznáte zo seriálu Kolonáda), Nadeždy Vladařovej, (ktorú poznáte zo seriálu Panelák), a mnohých iných, ktorí dotvárali perfektnú komediálnu atmosféru, dopĺňanú vlastnými hudobnými číslami. Odchádzali sme plní divadelného zážitku a nových inšpirácií.**

Pozvánka na výlet

Rozprávky na Bojnickom zámku

Ochotnícka divadelná skupina Havránok organizuje pre všetkých rodičov a deti zájazd na Bojnický zámok dňa **18. júna 2016**, kde sa pri prehliadke zámkom odohrajú štyri známe rozprávky. Keďže je to už 20. ročník, je potrebné si rezervovať termín dopredu, preto prosím všetkých, ktorí majú záujem, o nahlásenie sa na tel. čísle : 0908 384 661 u Dagmar Chvojkovej **do 31. marca 2016**. Podľa počtu nahlásených sa bude riešiť veľkosť autobusu.

Vstupné: dospelí 7,00 €
Deti 6 - 15 rokov 3,50 €
Deti do 6 rokov 1,00 €
Cestovné Bojnice – Vlachy a späť 10 €
(24-miestny autobus) alebo 8€ (42-miestny autobus)

Deti môžu cestovať len v sprievode rodiča alebo dospelej osoby.

Vydajte sa s nami do rozprávky! ☺

Dagmar Chvojková

Výsledky volieb do Národnej rady Slovenskej republiky v našej obci, ktoré sa konali 5. marca 2016

Počet voličov, zapísaných v zozname voličov:	**508**
Počet zúčastnených voličov:	**347**
Počet voličov, ktorí odovzdali obálku:	**346**
Počet platných hlasov:	**343**

Poradie, podľa počtu hlasov jednotlivých politických strán:

1.	SMER – sociálna demokracia	97
2.	Slovenská národná strana	65
3.	Sloboda a Solidarita	40
4.	OĽANO-NOVA	35
5.	SME RODINA – Boris Kollár	35
6.	Kotleba – Ľudová strana Naše Slovensko	24
7.	SIEŤ	16
8.	KDH	15
9.	MOST – HÍD	7
10.	Komunistická strana Slovenska	3
11.	Strana TIP	2
12.	Demokrati Slovenska – Ľudo Kaník	1
13.	VZDOR – strana práce	1
14.	SDKÚ – DS	1
15.	Slovenská občianska koalícia	1

Dagmar Brunckova

OZNAM

Regionálna veterinárna a potravinová správa Liptovský Mikuláš oznamuje, že v dňoch **4.4. – 18.4.2016** (posun je možný podľa počasia) bude v okrese Liptovský Mikuláš vykonaná orálna vakcinácia líšok proti besnote. Vakcína bude podaná letecky, vynechané budú vodné plochy, cestné komunikácie, mestá a osady.
Pre človeka je vakcinačná návnada (plastová tobolka čiernohnedej farby) pri bežnom zaobchádzaní neškodná. Z bezpečnostného hľadiska sa odporúča obmedziť voľný pohyb psov po dobu 14 dní od ukončenia leteckej pokládky. Ak sa obsak tobolky dostane na ruky, je potrebné ruky ihneď umyť vodou a mydlom. Ak sa obsah tobolky dostane na sliznicu úst, nosa alebo očí človeka, je potrebné okamžite vyhľadať lekárske ošetrenie.

Darí sa aj nášmu stolnotenisovému oddielu – srdečne gratulujeme!

Pořadí	Mužstvo	Utkání	Výhry	Remízy	Prohry	Skóre	Body
1.	**Východná C**	21	20	0	1	269:109	61
2.	**Demänová B**	21	17	0	4	283:95	55
3.	**Jamník C**	21	16	1	4	251:127	54
4.	**Vlachy A**	21	14	2	5	233:145	51
5.	**Smreč. Žiar B**	21	12	1	8	208:170	46
6.	**Bobrovec C**	21	11	1	9	208:170	44
7.	**Podtureň B**	21	9	3	9	204:174	42
8.	**V.Poruba A**	21	9	2	10	199:179	41
9.	**Dúbrava C**	21	4	2	15	138:240	31
10.	**Pavlova Ves A**	21	3	3	15	99:279	30
11.	**V.Poruba B**	21	1	3	17	117:261	26
12.	**Ľubeľa D**	21	1	0	20	59:319	23

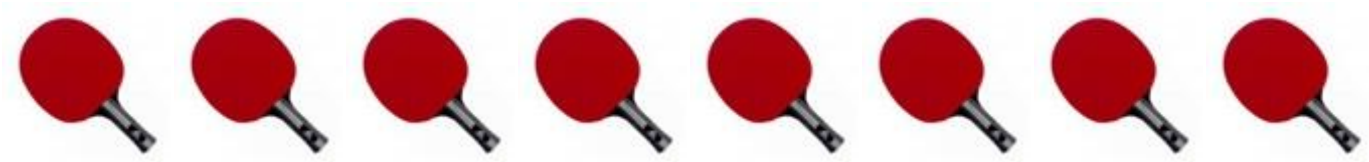

Vlachanské noviny vydáva Obec Vlachy, 032 13 Vlachy 126, IČO: 315877, tel. č. 044*5593121, e-mail: info@obecvlachy.sk. Evidenčné číslo: EV 4057/10. Redakčná rada: Mgr. Dagmar Brunckova, Ing. Dagmar Chvojková, Róbert Klubica. Periodicita: 2x ročne. ISSN: 1339-3359 Tlač: Freetech services, s.r.o. Liptovský Mikuláš. Náklad: 240 ks. Ročník: XI. Spravodaj č. 1/2016, distribúcia pre občanov obce zdarma. Dátum vydania: marec 2016